

چکیده

مقدمه:

در طی دهه گذشته آموزش نیروی متخصص بهداشتی درمانی ایران با تحولات شگرف روبرو بوده است. آنچه که به عنوان هدف اولیه این طرح به شمار می رفت تربیت نیروی انسانی متخصص بهداشتی و درمانی بیشتر بود. دست یابی به اهداف دیگری همچون افزایش و گسترش دانشکده و دانشگاهها، قرار گرفتن امکانات بالینی و آموزش بیشتر در اختیار نظام آموزش، مشارکت و درگیری آموزش علوم پزشکی با مشکلات و نیازهای واقعی جامعه و اتحاد مدیریت بین بخش آموزش نیروی انسانی (عرضه کننده) و مصرف کننده (تقاضا کننده)، نیز از این طرح انتظار می رفت. تاکنون حرکت های جدی در هر دو جهت مخالفت و موافقت با طرح رخ داده است، ولی شواهد علمی اندکی در مورد تاثیرات این طرح وجود دارد. فقدان مطالعات اولیه، گستردگی تاثیرات ادغام و عدم تعریف شاخصهایی برای ارزیابی موفقیت ادغام، مانع از ارزیابی کمی تاثیرات ادغام می گردد؛ لذا پژوهش حاضر با هدف تبیین چالشهای اجرایی طرح ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام ارائه خدمات سلامت و با استفاده از ترکیبی از روشهای کیفی انجام گرفته است.

روش پژوهش:

پژوهش حاضر از نوع ترکیبی (Mixed Method) - کمی و کیفی - بوده که در آن از تلفیق روشهای پژوهش مرور نظام مند، تئوری زمینه ای و تکنیک دلفی برای جمع آوری داده های و تحلیل یافته های پژوهش استفاده شده است. مراحل انجام پژوهش عبارت بودند از مرور نظام مند مطالعات انجام شده در مورد ادغام آموزش علوم پزشکی در نظام ارائه خدمات سلامت ایران، بررسی وضعیت ادغام آموزش علوم پزشکی در ارائه خدمات سلامت در ایران، طراحی الگوی اولیه و معتبرسازی الگو. جامعه پژوهش برای بخش مصاحبه و تکنیک دلفی شامل صاحب نظران در دو حوزه ارائه خدمات بهداشتی درمانی و آموزش علوم پزشکی بودند که از این میان با ۳۴ نفر مصاحبه انجام شد و ۳۸ نفر در تکمیل پرسشنامه دلفی (در ۲ دور) شرکت نمودند. برای تحلیل یافته های مرور نظام مند از روش متاسنتز، یافته های مصاحبه ها از تحلیل چارچوبی داده ها در نرم افزار Atlas-Ti5.2 و یافته های بخش دلفی از آمار توصیفی در نرم افزار SPSS16 استفاده گردید.

یافته ها:

در نتیجه تحلیل مصاحبه ها، ۹ مفهوم اصلی و ۴۸ کد مرتبط بعنوان چارچوب توصیف وضع موجود، استخراج شد. توافق بر سر کلیات، پاسخگویی اجتماعی آموزش علوم پزشکی و سلامت، کیفیت در آموزش علوم پزشکی، الزامات برنامه ریزی آموزشی، تناسب عرضه و تقاضای نیروی انسانی، پاسخگویی اجتماعی پژوهشهای علوم پزشکی و سلامت، پاسخگویی اجتماعی در ارائه خدمات سلامت، موانع دستیابی به اهداف ادغام عملکردی و آینده ادغام، مفاهیم اصلی استخراج شده بودند. از تجمیع گزینه های حاصل از تحلیل مصاحبه ها و متاسنتز مطالعات انجام شده در زمینه ادغام در ایران، الگوی اولیه وضعیت تعامل و ادغام آموزش